የኢትዮጵያ

ደረጃ

desa
lege

Digitally signed by desalege
DN: cn=desalege, o=ESA, ou=standard development, email=desalegne46@gmail.com, c=ET
Date: 2020.10.12 12:05:54 +03'00'

ኢደ **6659:2021**

የመጀመሪያ ዕትም

xx-xx-2021

DRAFTE ETHIOPIAN STANDARD®

የግሮሰሪ/መጠጥ ቤቶች የመጠጥ ደህንነት ፤አገልግሎት መስጫ ተቋማት ንፅህና እና የአካባቢ ጤና አጠባበቅ መስፈርት

ICS:xx .ËË.

Published by Ethiopian Standards Agency

©ESA

መቅድም (foreword)

ይህ የኢትዮጵያ ደረጃ ንፅህና እና የጤና ነክ ተቋማትአገልግሎት ቴክኒክ ኮሚቴ (ቴኮ 205) ላይ መሰረት አድርጎ በኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ አማካኝነት እንደ አዲስ የታተመ ነው፡፡

ይህ የኢትዮጵያ ደረጃ ኢ.ደ 6659:2021፤ የግሮሰሪ/መጠጥ ቤቶች የመጠጥ ደህንነት ፤Aገልግሎት መስጫ ተቋማት ንፅህና እና የአካባቢ ጤና Aጠባበቅ መስፈርት ሲሆን በኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ አማካኝነት እንደ አዲስ የታተመ ነው፡፡

የደረጃ መነሻ ሰነዱን ያቀረበው የጤና ሚኒስቴር ነው፡፡ኤጀንሲያችን ለሰነዱ አቅራቢ ምስጋናውን ያቀርባል ፡፡

DRAFTE ETHIOPIAN STANDARD

1. ወሰን

ይህ የኢትዮጵያ ደረጃ በሁሉም የግሮሰሪ/መጠጥ ቤቶች የመጠጥ ደህንነት ፤አገልግሎት መስጫ ተቋማትየንፅህና እና አካባቢ ጤና አጠባበቅ ያካተተ መስፈርት ነው፡፡

2. ማጣቀሻ

የለም

3. ቃላትና ትርገሜ

3.1.

ግሮሰሪ/መጠጥ ቤት

አልኮልነት ያላቸው ወይም የሌላቸውልዩልዩታሽገው የንግድ ምልክት ያላቸው እና ሳይታሸጉ የሚጠጡ መጠጦችን በጅምላም ሆነ በችርቻሮለሽያጭአገልግሎትየሚያቀርብድርጅትነው፡፡

3.2.

የስራ ደህንነትና ንፅህና መጠበቂያ ቁሶች

በስራ ቦታ ለሚከሰቱ ማንኛውም በንክኪ የጤና ችግር ሊያደርሱ ከሚችሉ ነገሮች ለመከላከል ሲባል የሚለበሱ/የሚደረጉ ቁሳቁሶች ናቸው፡፡

3.3.

የተሟላ እጅ መታጠቢያ

ሙቅና ቀዝቃዛ የቧንቧ ውሃ፣ፍሳሽ መቀበያ ከሴራሚክ (በብሎኬት/ግንብ) የተሰራ ገንዳ፣ፈሳሽ ሳሙና ፣በሽታ አምጪ ተህዋሲያን ማጽጃና የዕጅ ማድረቂያ ሶፍትና የፍሳሽ መስመር የተዘረጋለት ማለት ነው፡፡

3.4.

የውሃ አቅርቦት

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

ከከተማው የውሃ መስመር ወይንም አግባብ ባለው አካል ተመርምሮ ለሰው ልጅ ጥቅም እንዲውል የተረጋገጠ የጉድጓድ ወይም ከሌሎች የውሃ መገኛ ምንጮች የተገኘ ውሃ ማለት ነው፡፡

3.5.

የመፀዳጃ ቤት

ሰዎች በቁም ወይም በመቀመጥ ከሰውነት የሚወጣ ቆሻሻ (አይነምድር እና ሽንት) የሚያስወግዱበት መቀመጫ፣በር፣ወለል፣ግድግዳ እና ጣሪያ/ኮርኒስ ያለው ክፍል ነው፡፡

3.6.

በቂ ብርሃን

ማንኛውም ማየት የሚችል ተጠቃሚ የሚገለገልበትን ክፍል አራቱንም ጥጎች ያለምንም ችግር ማየት የሚችልበት አካባቢ ማለት ነዉ፡፡

3.9.

ጊዜያዊ የቆሻሻ ማጠራቀሚያ

ክዳን ያለውና በእግር ሲረገጥ የሚከፈትና የሚዘጋ፣በቦታው ከሚመነጨው የቆሻሻ መጠን ጋር ተመጣጣኝ የሆነ፣ዝገትን መቋቋም ከሚችሉ ቁሶች የተሰራ፤በቀላሉ ማንቀሳቀስ የሚቻል፤ለማጽዳት ቅርፁ አመቺ የሆነ፤ፍሳሽ ማስገባትም ሆነ ማስወጣት የማይችል የቆሻሻ መሰብሰቢያ ማለት ነው፡፡

4. መስፈርቶች

4.1. አጠቃላይ መስፈርቶች

4.1.1. የግሮሰሪ/መጠጥ ቤት የተፃፈ የመጠጥ እና የስጋ ምርቶች አቀባበልና አያያዝ የአሰራር መመሪያ ሊኖረው ይገባል፡፡

4.1.2. ድርጅቱ በሌላ የንግድ ዘርፍ ያልተያዘ ወይም በተደራቢ ሌላ ንግድ የማይካሄድበት ከመኖሪያ ቤትም ጋር በግድግዳ ያልተያያዘና እራሱን የቻለ መሆን አለበት፡፡

4.1.3. የመሰረት ልማት አውታሮች ማለትም መብራት፣ ውሀ፣ ስልክና መንገድ የተሟሉለት መሆን አለበት

4.1.4. በክፍሉ የተሟላ የመጀመሪያ ደረጃ ህክምና እርዳታ መስጫ ሳጥን እና በቅርብ የተሞላ ና የታደሰ እሳት አደጋ ማጥፊያ መኖር አለበተ

DRAFTE ETHIOPIAN STANDARD

©ESA

4.1.5. ድርጅቱ ከማዘጋጃ ቤት የቧንቧ ውሃ ወይም አግባብ ባለው አካል ተመርምሮ ለሰው ልጅ ጥቅም ላይ እንዲውል የተፈቀደ የጉድጓድ ወይም የውሃ መገኛ ምንጮች የተገኘ ውሃ መኖር አለበት

4.1.6. የድርጅቱ ሰራተኞች በሚሰሩበት መደብ በሙያው የሰለጠኑ መሆን አለባቸው፡፡

4.1.7. ማንኛውም ሰራተኛ ወደ ስራ ከመግባቱ በፊት ገላውን መታጠብ አለበት ፣ንፅህናውን የጠበቀ የስራ ልብስ በስራ ላይ ለብሶ መገኘት አለበት

4.1.8. የኤሌክትሪክ ገመዶች በማይታይና ሰራተኞች ላይ አደጋ በማያስከትል መልኩ የተዘረጋ መሆን አለበት

4.2. ዝርዝር መስፈርቶች

4.2.1. **የአካባቢያዊ ሁኔታ**

4.2.1.1. ከት/ቤቶች፣ ጤና ድርጅቶችና መዋዕለ ሕጻናቶች በ200 ሜትር መራቅ አለበት፡፡

4.2.1.2. ከኢንዱስትሪዎችና ከቆሻሻ መጣያ አካባቢዎች ከ100 ሜትር የራቀ ሆኖ አሰራሩን በተመለከተ ባለሙያዎችን ማማከር ይጠበቅባቸዋል

4.2.2. **የህንፃው የዲዛይንና የግንባታ ሁኔታ**

4.2.2.1. የአካል ውስንነት ላለባቸው የጋሪ መንቀሳቀሻ ምቹ የሆነ መወጣጫ (ራምፕ) ቢበዛ 15 ዲግሪ ያልበለጠ መሆን አለበት

4.2.2.2. መስኮትና በሮች ተባይ፣ ነፍሳት እና ቆርጣሚ እንስሳት የማያስገቡ መሆን አለባቸው፡፡

4.2.3. **የአገልገሎት ተጠቃሚዎች ማስተናገጃ ክፍል**

4.2.3.1. ክፍሉ ቢያንስ 3 ሜትር በ4ሜትር ከ12 እስከ 16 ተጠቃሚ/ሰው የሚያስተናግድ ሆኖ ስፋቱ በዚሁ መጠን የሚጨምር መሆን አለበት፡፡

4.2.4. **የመጠጦች ማስቀመጫ ክፍል/መጋዘን**

4.2.4.1. ክፍሉ ቢያንስ 2 ሜትር በ2 ሜትር መሆን አለበት፡፡

4.2.4.2. በቀላሉ ሊጸዳ የሚችል መደርደሪያ ያለውና ከማይዝግ ብረትና ከጣውላ የተሰራ መደርደሪያ ከመሬት 40 ሳ.ሜ ከፍ ያለ ከጣሪያው 60 ሳ.ሜ ዝቅ ያለ ከግድግዳው 20 ሳ.ሜ. የራቀ እና በመደርደሪያዎች መካከል 1 ሜ. ርቀት ያለው መሆን አለበት፡፡

4.2.4.3. የሙቀት መመዝገቢያ ሰንጠረዥ ተዘጋጅቶ በየቀኑ ጠዋትና ማታ እየተመዘገበ እና ቢያንስ ለተከታታ 3 ወራት መረጃው በመረጃነት መቀመጥ ይኖርበታል፡፡

4.2.5. **የእቃ ማጠቢያ ሲንክ**

4.2.5.1. ለዕቃዎች ማጠቢያ ባለሶስት ጉድጓድ ሲንክ ከፍሳሽ ማስወጋጃ ቱቦ ጋር የተያያዘ መዘጋጀት አለበት

4.2.6. **የውሃ አቅርቦት**

4.2.6.1. በድርጅቱ የሚዘረጉ የውሃ ማከፋፈያ መስመሮች ሙሉ በሙሉ የመሰበር/መሰንጠቅ ችግር የሌለባቸውና የማያፈሱ ወይም ስርገት የሌላቸው መሆን አለባቸው፡፡

4.2.6.2. የመጠባበቂያ ውሃ ማጠራቀሚ ከፕላስቲክ ወይም ከፋይበር ግላስ (fiber glass) የተመረተ መሆን አለበት

4.2.6.3. የመጠባበቂያ ውሃ ማጠራቀሚያው ውሃ በሚቋረጥበት ወቅት የመያዝ አቅሙ ቢያንስ ለሁለት ቀን ማገልገል የሚችል መሆን አለበት

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

4.2.7. **የመፀዳጃ ቤት ሁኔታ**

4.2.7.1. የመፀዳጃ ቤት ክፍል ጣሪያ ከፍታ ቢያንስ 2.4 ሜትር (ሁለት ነጥብ አራት ሜትር) ሊሆን ይገባል፤

4.2.7.2. የክፍሉ ስፋት ቢያንስ 1.2 ሜትርበ1.2 ሜትር የሆነ መሆን አለበት

4.2.7.3. ለ20 (ሃያ) ወንበር ወይም ተገልጋይ አንድ የመፀዳጃ መቀመጫ ለወንድናለሴት የተለየ ሊኖር ይገባል፤

4.2.7.4. አንድ የሽንት መሽኒያ (ዩሪናል) ለ20 (ሃያ) ወንበር ወይም ተገልጋይ ሊኖር ይገባል፤

4.2.8. **የሰራተኛ ገላ መታጠቢያ**

4.2.8.1. የገላ መታጠቢያ ክፍል ጣሪያ 2.4 ሜትር (ሁለት ነጥብ አራት ሜትር) ከፍታ ቢያንስ ሊሆን ይገባል፤

4.2.8.2. የክፍሉ ስፋትቢያንስ 1.2 ሜትር*1.2 ሜትር (አንድ ነጥብ ሁለት ሜትር በአንድ ነጥብ ሁለት ሜትር) መሆን አለበት

4.2.8.3. የመታጠቢያ ክፍሉ ንጹህ አየር ማስገቢ ከኮረኒስ 20 ሴ.ሜ ዝቅ ብሎ በ45 ዲግሪ ወደታች ተከፋች የሆነ መስኮት መኖር አለበት

4.2.8.4. ለ20 ሰራተኛ በንፅፅር አንድ የወንድ አንድ የሴት ሻወር ሊኖር ይገባል፡፡

4.2.9. **የደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብ፣ አያያዝና አወጋገድ**

4.2.9.1. ማንኛውም ደረቅ ቆሻሻ ከምንጩ (በስራ እንቅስቃሴ ከሚመነጭበት ቦታ) መሰብሰብ አለበት

4.2.9.2. የቆሻሻ ማጠራቀሚያ/ማቆያ (garbage bin) ሶስት አራተኛው ሲሞላ ወደ ድርጅቱ አጠቃላይ መሰብሰቢያ መግልበጥ አለበት፡፡

4.2.10. **የድርጅቱ ሰራተኞች**

4.2.10.1. ድርጅቱ በስሩ የሚሰሩ ሰራተኞች በዚህ ደረጃ ላይ የተቀመጡትን መስፈርቶች እና የአሰራር ቅደም ተከተሎች ላይ ቢያንስ በአመት አንድ ጊዜ መሰልጠናቸውን ማረጋገጥ አለበት ፡፡

4.2.10.2. ማንኛውም ሰራተኛ ከምግብ ወለድ በሽታ ነጻ መሆን ስላለበት በአመት አራት ጊዜ/በየሶስት ወሩ/ የጤና ምርመራ ማድረግ ይኖርበታል፡፡

4.2.10.3. ለሰራተኞችንጭ/ፈካ ያለ ሙሉ የስራ ልብስ ባለቅያሬ መኖር አለበት፡፡

5. የግሮሰሪ/መጠጥ ቤት

5.1. **የድርጅቱ አሰራር ዘይቤ**

5.1.1. የግሮሰሪ/መጠጥቤት የዕቃ አስተጣጠብ (Cleaning, sanitizing and dish washing) የአሰራር መመሪያ ሊኖረው ይገባል፡፡

5.1.2. የግሮሰሪ/መጠጥቤትየደረቅና ፍሳሽ ቆሻሻ አወጋገድ የአሰራር መመሪ ሊኖረው ይገባል፡፡

5.1.3. የግሮሰሪ/መጠጥ ቤት የእጅ አስተጣጠብ እና የግል ንፅህና የአሰራር መመሪያ ሊኖረው ይገባል፡፡

5.1.4. የግሮሰሪ/መጠጥ ቤትየተበላሹ መጠጦችና ዕቃዎች አወጋገድ የአሰራር መመሪያ ሊኖረው ይገባል፡፡

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

©ESA

5.1.5. አካባቢዉ ረግረግማነት የሌለዉና ናዳ የማያሰጋዉ መሆን አለበት፡፡

5.1.6. የግሮሰሪ/መጠጥቤት የሚከተሉት አገልግሎት ሰጪ ክፍሎች ሊኖሩት ይገባል፡ -

5.1.6.1 መጠጫክፍል

5.1.6.2 የዕቃ ማስቀመጫ መጋዘን

5.1.6.3 የሰራተኛ ልብስ መቀየሪያ ክፍል

5.1.6.4 እጅ መታጠቢያ

5.1.6.5 መፀዳጃ እና ገላ መታጠቢያ ክፍሎች መኖር አለበት፡፡

5.1.7. የድርጅቱ ሕንፃ ያረፈበት ወይም የሚያርፍበት ቦታ፣አፈሩ የዝናብም ሆነ ጎርፍ ዉሃን በቀላሉ ሊያቁር የማይችል መሆን አለበት

5.1.8. በአካባቢውና በቅጥር ግቢ ውስጥ ለቆርጣሚ እንስሳና ለነፍሳት መራቢያነት አመቺ ሁኔታ መኖር የለበትም

6. የህንፃውየዲዛይንናየግንባታ ሁኔታ

6.1. ህንፃው የተገነባበት ግብአት ከድንጋይ፣ ከብሎኬት፣ ከሸክላ ወይም ከተመሳሳይ ግብአት የተገነባ እና በሲሚንቶ ሊሾ የተለሰነና ልሙጥ መሆን አለበት፡፡

6.2. ህንጻው የተገነባበት ግብአት የእሳት አደጋን መቋቋም የሚችል መሆን አለበት፡፡

6.3. የክፍሉ ስፋት ድርጅቱ በሚሰጠው አገልግሎት ላይየመበከል፣ የመመረዝ እና የመደበላለቅ ሁኔታ የማያመጣ ሆኖ ስራውን በትክክል ሊያሰራ በሚያስችል መልኩ የተሰራ መሆን አለበት፡፡

6.4. የድርጅቱ ህንፃውም ሆነ በውስጡ ያሉት ክፍሎች የመሠረቱ አሠራር ውሃን፣ ተባይ፣ነፍሳት እና ቆርጣሚ እንስሳትን የማያስገባ መሆን አለበት፡፡

6.5. የድርጅቱ ህንጻ ያረፈበት ቦታ አፈር ዝናብም ሆነ ጎርፍ በቀላሉ የማያቁር መሆን አለበት፡፡

6.6. መስኮቶችና በሮች በቀላሉ መከፈትና መዘጋት የሚችሉ መሆን አለባቸው፡፡

6.7. ወለሉ ለማፅዳት የሚያመች ያልተሰነጣጠቀና ደረጃውን ከጠበቀ የግንባታ ቁሳቁሶች የተሰራ (ሲሚንቶ፣ ኮንክሪት፣ ሴራሚክ ወይም ከሌላ ተመሳሳይ የግንባታ ቁሳቁስ)፣የማያዳልጥና በቀላሉ ሊታጠብ የሚችልና የውሃ ፍሳሽ ወደ አንድ አቅጣጫ በተዳፋት ሊፈስ በሚችል መልኩ የተሰራ መሆን አለበት፡፡

6.8. ግድግዳው ለማፅዳት የሚያመች ፈካ ያለ ወይም ነጭ ታጣቢ ቀለም የተቀባ ያልተሰነጣጠቀና ደረጃውን ከጠበቀ የግንባታ ቁሳቁሶች የተሰራ መሆን አለበት (ሲሚንቶ፣ ኮንክሪት፣ ሴራሚክ ወይም ከሌላ ተመሳሳይ የግንባታ ቁሳቁስ)፡፡

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

6.9. ኮርኒስ ለማፅዳት የሚያመች፣ ፈካ ያለ/ነጭ ቀለም የተቀባ ያልተከፈተ/ያልተቀደደ፣ ሙቀትን መቋቋም ከሚችል ደረጃውን ከጠበቀ የግንባታ ቁሳቁሶች የተሰራ መሆን አለበት (ከስላብ፣ ማይካ/ኢፖክሲ ወይም ከሌላ ተመሳሳይ የግንባታ ቁሳቁስ)፡፡

7. የአገልገሎትተጠቃሚዎችማስተናገጃክፍል

7.1. የክፍሉ ሁኔታ፡-ወለል፣ ግድግዳና ኮርኒስ በአንቀጽ በ6.3፣6.7፣6.8፣እና 6.9 የተገለፀውን መስፈርት ማሟላት አለበት

7.2. ያልተሰነጣጠቀ፣ ከቆሻሻ የፀዳ፣ የቧንቧና ፍሳሽ መስመሮች እንጥብጣቢና ፍሳሽ የሌለው፤ ሊፀዳና ሊታጠብ በሚችል ሁኔታ ፈካ ያለ ቀለም የተቀባና በጥሩ ሁኔታ የሚገኝ መሆን አለበት፡፡

7.3. ከማንኛውም ዓይነት ደረቅና ፍሳሽ ቆሻሻ፣ ቆርጣሚ እንስሳትና ሌሎች ነፍሳት የፀዳ መሆን አለበት፡፡

8. የመጠጦች ማስቀመጫ ክፍል/መጋዘን

8.1. የክፍሉ ሁኔታ፡-ወለል፣ ግድግዳና ኮርኒስ በአንቀጽ በ6.3፣6.7፣6.8፣እና 6.9 ላይ የተቀመጠውን መስፈርት ማሟላት አለበት

8.2. የመጋዘኑ አሰራር ሙቀትን መቆጣጠር በሚችል ሁኔታና ለቆርጣሚ እንስሳት እና ለተለያዩ ነፍሳት ያልተጋለጠ መሆን አለበት

8.3. ከደረቅና ከፍሳሽ ቆሻሻ የፀዳ መሆን አለበት

8.4. በቂ የአየር ዝውውርና የብርሃን መጠን ያለው መሆን አለበት፡፡

8.5. የመጠጦች ዝርዝር እና የገቡበት ቀን ተመዝግቦ መቀመጠ ያለበት ሲሆን፤ እንዲሁም ዝርዝሮች የተለጠፈና መጀመሪያ የገባው መጀመሪያ መውጣት አለበት፡፡

8.6. ክዳን ያለው በቀላሉ ሊታጠብና ሊጸዳ የሚችል በእግር የሚከፈትና የሚዘጋ የደረቅ ቆሻሻ ማጠራቀሚያ ሊኖር ይገባል፡፡

9. የመገልገያ ዕቃዎች ዝግጅትና የንጽህና የአያያዝ

9.1. እያንዳንዱ የግሮሰሪ/መጠጥ ትልቁ ማቀዝቀዣ ወይም ዲፕ ሪፍሬጀሬተር ሊኖረዉ ይገባል፡፡

DRAFTE ETHIOPIAN STANDARD

©ESA

9.2. የእጅ መታጠቢያ ሲንክ ከማይቆራረጥ የቧንቧ ውሃና ፍሳሹ ከተፈቀደ የፍሳሽ መስመር ወይም ከፍሳሽ ማጠራቀሚ ጋር ተያይዞ የሚወገድ መሆን አለበት፡፡ በተጨማሪም የእጅ ማጽጃ ሣሙና መኖር አለበት፡፡

9.3. ለዕቃ ማጠቢያ ሙቅ ውሃ ያለው ሲንክ መኖር አለበት፡፡

10. የእቃማጠቢያሲንክ

10.1. የማጠቢያ ውሃ ሙቅና ቀዝቃዛ በቧንቧ መስመር የሚመጣ መዘጋጀት አለበት

10.2. ለዕጥበት የሚያገለግሉ ሳሙናዎችና ኬሚካሎች በበቂ መጠን በአቅራቢያ መሟላት አለበት

10.3. የታጠቡ እቃዎች እንዲደርቁ ማንጠፍጠፊያ ከፕላስቲክ (የማይበሰብስና ዝገትን መቋቋም የሚችል) ቁሳቁስ የተሰራ ራክ መኖር አለበት፡፡

10.4. የማጠቢያ ሲንኩ የፍሳሽ ማስወገጃ ቱቦ የተገጠመለት ሆኖ ቱቦው ከተፈቀደ የፍሳሽ ማስወገጃ መስመር ወይም ከፍሳሽ ማጠራቀሚያ ጋን/ሴፕቲክ ታንክ/ ጋር የተገናኘ መሆን አለበት

10.5. የፍሳሽ መስመሩ ከአዲስ አበባ ውሃና ፍሳሽ ባለስልጣን መስሪያ ቤት የፍሳሻ መስመር ጋር የተገናኘ ከሆነ የሁለቱን ስምምነት የሚገልጽ የውል ስምምነት መቅረብ አለበት፡፡

11. እጅንቀጥሎ ከቀረቡት ተግዳራትና ሁኔታዎች በየጊዜው በሳሙና መታጠብ ያስፈልጋል፡ -

- ከመጸዳጃ ቤት መልስ
- በስራ መሃል ዕረፍት ወስደን ወደ ስራ ስንመለስ
- ማንኛውንም የሰውነታችንን አካል በስራ መሃል ከነካን በኋላ
- ከመመገብ በፊት፣ከተመገብን በኋላ፣ከማጨስ በኋላ
- ቆሻሻ ወይም ማንኛውም የማጽጃ ቁስና ኬሚካሎች ከነካን በኋላ
- ማንኛውንም የጽዳት ስራ ካከናወን በኋላ
- ጓንት ከመጠቀም በፊትና በኋላ
- የእጅ ጥፍርን በየጊዜው በአጭሩ መቆረጥ ያስፈልጋል
- የምግብ ዝግጅት ላይ የተሰማሩ ሰራተኞች፡ተንጠልጣይ የጆሮ ጌጥ፣የእጅ ቀለበት፣ሰአት እና የእጅ አንባር በስራ ቦታ መደረግ የለበትም
- ፀጉር ሙሉ በሙሉ ሊሸፍኑ በሚችሉ የስራ ኮፍያዎች መሸፈን አለበት፡፡

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

12የአየርዝውውርእናየብርሃን

12.1በድርጅቱ ክፍሎች በቂ የአየር ዝውውር መኖር አለበት

12.2አገልግሎት ለመስጠት በቂ የሆነ ብርሃን መኖር አለበት

12.3አማራጭ የሃይል ምንጭ (generator) ሊኖር ይገባል፡፡

13የመፀዳጃቤትሁኔታ

13.1የክፍሉ ወለል እና ግድግዳ መታጠብ፣ መፅዳት የሚችል፣ በውሃ የማይቦረቦር እና ልስላሴ ካለው የግንባታ ቁሳቁስ መሰራት አለበት፤

13.2መፀዳጃ ቤቱ በድርጅቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ ቢያንስ በ10 ሜትር ርቀት የተሰራ መሆን አለበት

13.3ክፍሉ ንፅህናው የተጠበቀ መሆን አለበት (ፈሳሽና ደረቅ ቆሻሻ በመጸዳጃ ክፍል ውስጥ፡ - ወለል፣ ግርግዳና መቀመጫ) ሆነ በዙሪያው የማይገኝ ከሆነ)፤

13.4ከመጥፎ ሽታ ነፃ መሆን አለበት

13.5የክፍሉ በር በቀላሉ ከውስጥ በኩል መከፈትና መዘጋት የሚችል መሆን አለበት

13.6የመጸዳጃ ቤቱ መቀመጫ በውሃ ግፊት የሚሰራ መሆን አለበት፤

13.7ክፍሉ በቂ የሆነ ብርሃን ማግኘት አለበት

13.8መጸዳጃ ቤት ውሰጥ ክዳን ያለውና በእግር ሲረገጥ የሚከፈትና የሚዘጋ ጊዜያዊ የቆሻሻ ማጠራቀሚያ መኖር አለበት (ዝገትን መቋቋም ከሚችሉ ቁሶች የተሰራ ፤በቀላሉ ማንቀሳቀስ የሚቻል፤ለማጽዳት ቅርፃቸው አመቺ የሆኑ፤ ፍሳሽ ማስገባትም ሆነ ማስወጣት የማይችሉ)

13.9ከመፀዳጃ ቤቱ ቢበዛ በሶስት ሜትር ርቀት አገልግሎት የሚሰጥ አግባብነት ያለው የእጅ መታጠቢያ ሊኖረው ይገባል (በግድገዳ ላይ የተገጠመ ሲንክ/ገንዳ ከወራጅ ውሃ ጋር ያለው)

13.10 ለእጅ መታጠቢያ የሚሆን ደረቅ ወይም ፈሳሽ ሳሙና መኖር አለበት

13.11 ድርጅቱ አገልግሎት በሚሰጥባቸው ጊዜያት በሙሉ መፀዳጃ ቤቱ ለተገልጋይ ክፍት መሆን አለበት፤

14 የሰራተኛ ገላ መታጠቢያ

14.1 የክፍሉ ወለል እና ግድግዳ መታጠብ፣መፅዳት የሚችል፣በውሃ የማይቦረቦር እና ልስላሴ ካለው የግንባታ ቁሳቁስ መሰራትአለበት፤

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

©ESA

14.2 የክፍሉ ወለል በጽዳትና በአጠቃቀም ወቅት ምንም አይነት ፍሳሾችን አቁሮ መያዝ የለበትም፤

14.3 ገላ መታጠቢያ ቤቱ ከመፀዳጃ ክፍል የተለየ እና ለዚሁ አገልግሎት ተብሎ የተዘጋጀ መሆን አለበት፤

14.4. የክፍሉ በር በቀላሉ ከውስጥ በኩል መከፈትና መዘጋት የሚችል መሆን አለበት

14.5 ለመታጠቢያ ቦታ አደጋን የሚከላከል መረጋገጫ መዘጋጀት አለበት (ከፕላስቲክየተሰራ)

14.6 ገላ መታጠቢያ ቤቱ ለወንድና ለሴት በሚል ንፅፅር የተለየ ሊኖር ይገባል፤

14.7 በቂ የሆነ የአየር ዝውውር ሊኖረው ይገባል

14.8 የፍሳሽ መስመሩ ከተፈቀደለት የፍሳሽ ማስወገጃ መስመር ጋር ወይም ከፍሳሽ ቆሻሻ ማጠራቀሚያ ጋን (ሴፕቲክ ታንከር፡ለዚሁ አገልግሎት ተብሎ የተሰራ፣ሙሉ በሙሉ የተሸፈነ/ድፍን የሆነና ወደ ውጭም ሆነ ወደ ውስጥ ፍሳሽ በማያሰርግ የግንባታ ቁሳቁስ የተሰራ) ጋር የተገናኘ መሆን አለበት

15የደረቅቆሻሻአሰባሰብ፣አያያዝናአወጋገድ

15.1ደረቅ ቆሻሻን ከምንጩ የመሰብሰቢያ ክዳን ያለውና በእግር ተረግጦ የሚከፈትና የሚዘጋ ጊዜያዊ እና በቦታው ከሚመነጨው የቆሻሻ መጠን ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ማጠራቀሚያ/ማቆያ መኖር አለበት (ዝገትን መቋቋም ከሚችሉ ቁሶች የተሰራ፣በቀላሉ ማንቀሳቀስ የሚቻል፣ለማጽዳት ቅርፃቸው አመቺ የሆኑ፣ ፍሳሽ ማስገባትም ሆነ ማስወጣት የማይችሉ)

15.2የቆሻሻ ማጠራቀሚያዎች የሚቀመጡበት ቦታ አካባቢ ንጽህናው የተጠበቀ ከተባይ፣ከነፍሳት እና ከቆርጣሚ እንስሳት ነፃ መሆን አለበት፡፡

15.3በተቋሙ የተለያዩ ቦታዎች የቆሻሻ ማጠራቀሚያዎች/መሰብሰቢያዎች መቀመጥ አለባቸው

15.4ድርጅቱ የደረቅ ቆሻሻን በአይነት እና በባህሪያቸው በመለየት መሰብሰብና ማስወገድ አለበት(የሚበሰብሱ እና የማይበሰብሱ)

15.5ድርጅቱ የመጨረሻ/አጠቃላይ የደረቅ ቆሻሻ መሰብሰቢያ ቦታ ላይ ከድርጅቱ ለሚመነጨው የደረቅ ቆሻሻ ተመጣጣኝ የሆነ ክዳን ያለውና በእግር ሲረገጥ የሚከፈትና የሚዘጋ የቆሻሻ ማጠራቀሚያ መኖር አለበት::

DRAFTE ETHIOPIAN STANDARD

15.6የቆሻሻ ማጠራቀሚያ ዝገትን መቋቋም ከሚችሉ ቁሶች የተሰራ ፣በቀላሉ ማንቀሳቀስ የሚቻል፣ለማጽዳት አመቺ የሆኑ፣ ፍሳሽ ማስገባትም ሆነ ማስወጣት የማይችል እና እንደ ቆሻሻው አይነት የተለየመኖር አለበት::

15.7መጨረሻ የተሰበሰበው ቆሻሻ በተገቢው መንገድ መወገድ አለበት

16የፍሳሽቆሻሻአሰባሰብ፣አያያዝናአወጋገድ

16.1ድርጅቱ በአግባቡ የተሰራ (በፕላን የተዘረጋ ፣ ከእይታ የተሸፈነ፣ ወደ ውጪ ፍሳሽ የሌለው) የፍሳሽ ቆሻሻ አወጋገድ ስርዓት ሊኖረው ይገባል

16.2ድርጅቱ ከሚሰጣቸው አገልግሎቶች (ከዕቃ ማጠቢያና ከዕጅ መታጠቢያ ሲንክ፣ ከመታጠቢያ ክፍሎች፣ ከመጸዳጃ ቤትየሚመነጭ ማንኛውም ፍሳሽ ቆሻሻ ለዚሁ አገልግሎት ተብሎ በተሰራ የፍሳሽ ቆሻሻ ማጠራቀሚያ ጋን (ሴፕቲክ ታንክ፡ ሙሉ በሙሉ የተሸፈነወደ ውጭም ሆነ ወደ ውስጥ ፍሳሽ በማያሰርግ የግንባታ ቁሳቁስ የተሰራ) ወይም ከተፈቀደ የፍሳሽ ቆሻሻ ማስወገጃ መስመር ጋር መገናኘት አለበት

16.3ድርጅቱ የፍሳሽ ቆሻሻን ለመሰብሰብ የሚጠቀመው የፍሳሽ ቆሻሻ ማጠራቀሚያ ጋን (ሴፕቲክ ታንክ) ከሆነ ሊሞላ 50 ሳንቲ ሜትር ሲቀረው መመጠጥ አለበት፤

16.4ማንኛውም የፍሳሽ ቆሻሻ ወደ ዝናብ ውሃ ማስወገጃ መስመር ወይም ወደ አካባቢ መለቀቅ የለበትም

16.5የፍሳሽ ቆሻሻ አወጋገድን በተመለከተ የሚመለከተው አካል ሲጠይቅ መረጃ ማቅረብ ያስፈልጋል /ከተፈቀደ የፍሳሽ መስመር ጋር የተያያዘበት፣የተጠራቀመ ፍሳሽ የተመጠጠበት

17ሲጋራየማስጨስደንብ

17.1ድርጅቱ ሲጋራ ማጨስ የሚከለከልበትን አዋጅ መተግበር አለበት

18 የድምፅ ብክለት

18.1 ከድርጅቱ /እንደተቋሙ ባህሪ/ የሚወጣው ድምጽ አካባቢን እንዳይበክል በህግ ከተፈቀደው የድምጽ ልኬት መጠን በታች መሆን አለበት፡፡

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD

©ESA

የኢትዮጵያ የደረጃዎች ኤጀንሲ
Ethiopian Standards Agency

Organization and Objectives

The Ethiopian Standards Agency (ESA) is the national standards body of Ethiopia established in 2010 based on regulation No. 193/2010.ESA is established due to the restructuring of Quality and Standards Authority of Ethiopia (QSAE) which was established in 1998.

ESA's objectives are:-

- Develop Ethiopian standards and establish a system that enable to check whether goods and services are in compliance with the required standards,
- Facilitate the country's technology transfer through the use of standards,
- Develop national standards for local products and services so as to make them competitive in the international market.

Ethiopian Standards

The Ethiopian Standards are developed by national technical committees which are composed of different stakeholders consisting of educational Institutions, research institutes, government organizations, certification, inspection, and testing organizations, regulatory bodies, consumer association etc. The requirements and/ or recommendations contained in Ethiopian Standards are consensus based that reflects the interest of the TC representatives and also of comments received from the public and other sources. Ethiopian Standards are approved by the National Standardization Council and are kept under continuous review after publication and updated regularly to take account of latest scientific and technological changes. Orders for all Ethiopian Standards, International Standard and ASTM standards, including electronic versions, should be addressed to the Documentation and Publication Team at the Head office and Branch (Liaisons) offices. A catalogue of Ethiopian Standards is also available freely and can be accessed in from our website.

ESA has the copyright of all its publications. No part of these publications may be reproduced in any form without the prior permission in writing of ESA.

International Involvement

ESA, representing Ethiopia, is a member of the International Organization for Standardization (ISO), and Codex Alimentarius Commission (CODEX). It also maintains close working relations with the International Electro-technical Commission (IEC) and American Society for Testing and Materials (ASTM).It is a founding member of the African Regional Organization for standardization (ARSO).

More Information?
Contact us at the following address.
The Head Office of ESA is at Addis Ababa.

☎ 011- 646 06 85, 011- 646 05 65
011-646 08 80
✉ 2310 Addis Ababa, Ethiopia
E-mail: info@ethiostandards.org,
Website: www.ethiostandards.org

Standard Mark

DRAFT ETHIOPIAN STANDARD